Anton Stubbe Teglbjærgs tale ved Københavns Universitets årsfest

Taler	Dato	Sted
Anton Stubbe Teglbjærg Forperson for Studenterrådet	14. november 2025	Festsalen i Nørregade (Frue Plads)

Kære minister, kære bestyrelse, kære rektor, kære medstuderende, kære medarbejdere, kære gæster

Kære KU, jeg spørger dig kun ud af kærlighed: Hvad er der blevet af dit mod?

I år markerer et jubilæum, som er værd at glæde sig over. Det er 150 år siden at Nielsine Nielsen som den første kvindelige studerende trådte ind ad dørene på Københavns Universitet.

Det var mere end en ligestillingssejr.

Det var et bevis på, at vi på KU kan nå langt, hvis vi tør udfordre vores egen selvfølgelighed.

Hvis vi vælger det rigtige frem for det bekvemmelige. Hvis vi tør at være modige.

Og ikke mindst hvis vi giver plads til de modige.

Selvom jeg ligesom Nielsine Nielsen er fra Sydfyn, har jeg svært ved at forestille mig at være inde i hendes hoved. For det første fordi jeg nok aldrig bliver særligt god til medicinske termer, men nok også fordi jeg i længden ville blive lidt træt af at høre alle de kommentarer om, at min tilstedeværelse på universitetet – modsat prostitution – var et unødvendigt onde.

Men Nielsine stod fast og udviste universitetets fremmeste værdi. Modet til viden.

Hun trodsede ikke bare modstand. Hun trodsede en kultur, der mente, at viden

havde køn.
Og hun gjorde det ikke blot for at få sin egen plads, men for at åbne en dør, som tusinder siden er gået igennem.
Den slags mod koster altid. Og det forpligter os, der står her i dag.

Derfor vil jeg her i dag stille spørgsmålet:

Mon Nielsine Nielsen ville mene, at vi er særligt modige, hvis hun kunne se det universitet, der fejrer hende i dag?

Vi befinder os i en tid, hvor universitetet lader sig blive trukket i alle retninger. En tid hvor vi gladeligt lytter mere til fonde, politikere og medier end til de modige.

De sidste par år har gjort det smerteligt tydeligt.

Når en modig kvindelig forsker som psykoanalytikeren Kathrine Zeuthen siger op, og beskriver en institutionel atmosfære, hvor bestemte tilgange marginaliseres, og kritiske studerende og ansatte føler sig tvunget til at rette ind eller forsvinde, så er der ikke bare tale om et personalespørgsmål.

Nej, så er der tale om et universitet ,som lader sig styre af en ensidig økonomisk logik. En logik der skaber et pres, der glider ind i den faglige kerne og påvirker, hvad der forskes i, undervises i, og opfattes som legitim viden.

Når vi studerende mister modige undervisere, hvis forskning udfordrer selvfølgelighederne, så får vi ikke bare et universitet, der reducerer sin faglige bredde. Vi får også et universitet der reducerer sin egen relevans. Ikke kun som forskningsinstitution, men som demokratisk kraft.

Når det komplekse presses ind i det letfordøjelige, og det kritiske skubbes ud af pensum.

Når forskningsstrategiske hensyn trumfer fagligt mod.

Så bliver vi studerende ikke uddannet til et demokratisk samfund. Vi bliver skolificerede. Vi lærer ikke at navigere i uenigheden, men at undgå den.

Når et universitet mister sit mod til faglig uenighed, mister det som regel også sit mod i det demokratiske.

Vi så det, da modige studerende lavede teltlejre, malede bannere og sang sange på tværs af KU for at protestere mod folkemordet i Palæstina, og universitetets bekvemmelige stilhed.

Da presset på KU steg, var svaret ikke længere dialog. Svaret var politi og disciplinære trusler.

De studerende gjorde det ikke for at forstyrre driften, men for at minde os om, at universitetet også er en del af verden uden for murene.

Et universitet, der kun tåler den stille uenighed, bliver et universitet uden kritisk tænkning.

For den akademiske frihed måles ikke i, hvor mange seminarer vi holder om den, men i hvordan vi reagerer, når den bliver brugt.

Når KU møder studerende med disciplin frem for dialog, så er det ikke de studerende der svigter universitetet

Det er universitetet, der svigter sine egne værdier.

Den samme mangel på mod så vi i universitetets håndtering af det politiske pres mod de rum, mange af mine medstuderende bruger til at finde ro, koble af og, ja, bede.

Danske universiteter reagerede ikke ud fra principper, men ud fra frygten for en politisk shitstorm.

Det er uværdigt for et universitet, der engang havde modet til at udfordre. Til at lade sin viden og sit demokrati styre.

Hvordan vi den kommende tid håndterer sagen, vil vise meget om, hvilket universitet vi er. Hvad står stærkest? Modet til mangfoldighed, som dette universitet viste i 1875, eller frygten for mediehusenes ledersider.

Jeg håber og tror stadig på det første

150-året er derfor ikke kun et jubilæum.

Det er et kompas.

Det peger mod, hvad KU kan være: mangfoldig, åben, modig.

Og på hvad det ikke må blive: en uddannelsesfabrik, et produktionsapparat, en uniform organisation.

Modet er aldrig gratis.

Det giver ingen kors og bånd og stjerner.

Men kære KU, det er din kerne.

Hvis de næste 150 år skal være lige så banebrydende som de forrige, kræver det mod.

Mod til at tro på videns værdighed.

Mod til at forsvare mangfoldigheden, også når den er upraktisk.

Mod til at stå fast, også når medier og politikere presser på.

Kære KU, jeg spørger dig kun ud af kærlighed

Kære KU, hvornår kan vi igen fejre dit mod?

Kære KU, hvornår bliver du dine strømpefodsaktivister, dine blokader og dine forskeropråb værdig?

Kære KU, hvornår bliver du dine Nielsiner værdig?

Tak for ordet.

Kilde
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Tags
Festtale

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/anton-stubbe-teglbjaergs-tale-ved-kobenhavns-universitets-arsfest-2025